

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1975 Nr. 107

A. TITEL

*Grenstractaat tussen het Koninkrijk der Nederlanden en
het Koninkrijk Hannover;
Meppen, 2 juli 1824*

B. TEKST

De tekst van het Tractaat is bekendgemaakt bij Koninklijk besluit van 29 september 1846 in *Stb.* 54.

E. BEKRACHTIGING

Het Tractaat is overeenkomstig zijn artikel 45 op 18 augustus 1824 door het Koninkrijk der Nederlanden en op 24 september 1824 door het Koninkrijk Hannover bekrachtigd.

G. INWERKINGTREDING

Het Tractaat is op 24 september 1824 in werking getreden.

J. GEGEVENS

Op 4 augustus 1975 zijn te 's-Gravenhage tussen de Nederlandse Regering en de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland nota's gewisseld, waarvan de tekst als volgt luidt:

Nr. I

Directie Verdragen
DVE/VV-153151

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken van het Koninkrijk der Nederlanden biedt de Ambassade van de Bondsrepubliek Duitsland zijn complimenten aan en heeft de eer, onder verwijzing naar de tussen de Ambassade en het Ministerie plaatsgevonden besprekingen, namens de Nederlandse Regering de volgende overeenstemming te bevestigen.

Ingevolge het gestelde in paragraaf 6 van de op 9 oktober en 3 december 1846 in 's-Gravenhage/Hannover ondertekende en in de plaats van de Verklaring van Hannover/'s-Gravenhage van 21 maart en 23 augustus 1836 getreden zijnde Nadere Verklaring, is het verlenen van een uitdrukkelijke vergunning beider Regeringen noodzakelijk om bij uitzondering de opheffing toe te staan van het verbod tot oprichting van gebouwen binnen de in artikel 5 van het op 2 juli 1824 te Meppen ondertekende Grenstractaat tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Hannover omschreven afstand aan weerszijden van de gemeenschappelijke grens. Beide Regeringen gaan ervan uit dat, onverminderd het gestelde in het op 25 september 1867 te Groningen gesloten Staatsverdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Pruisen en in de nadere bepalingen van het Slotprotocol bij dat Staatsverdrag, vanaf 9 december 1971 het overleg tussen de wederzijdse provinciale autoriteiten over het verlenen van een uitdrukkelijke vergunning van beide Regeringen geacht wordt te zijn gevoerd en het toestaan van een uitzondering geacht wordt wederzijds aannemelijk te zijn bevonden. Het Ministerie zou het op prijs stellen wanneer de Ambassade namens de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland bovenbedoelde overeenstemming zou willen bevestigen.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken van het Koninkrijk der Nederlanden moge van deze gelegenheid gebruik maken om de Ambassade van de Bondsrepubliek Duitsland de hernieuwde verzekering zijner zeer bijzondere hoogachting te geven.

's-Gravenhage, 4 augustus 1975.

*Aan de Ambassade van
de Bondsrepubliek Duitsland
te 's-Gravenhage*

Nr. II

RK 553.70

Die Botschaft der Bundesrepublik Deutschland beehrt sich, den Empfang der Verbalnote des Auszenministeriums des Königreichs der Niederlande vom 4. August 1975 – DVE/VV – 153151 – zu bestätigen, die in deutscher Übersetzung wie folgt lautet:

„Das Ministerium der Auswärtigen Angelegenheiten des Königreichs der Niederlande entbietet der Botschaft der Bundesrepublik Deutschland seinen Grusz und beehrt sich, unter Hinweis auf die Besprechungen, die zwischen der Botschaft und dem Ministerium stattgefunden haben, im Namen der niederländischen Regierung folgende Übereinstimmung zu bestätigen.

Gemäsz dem in Paragraph 6 der am 9. Oktober und 3. Dezember 1846 in Den Haag/Hannover unterzeichneten und an die Stelle der Erklärung von Hannover/Den Haag vom 21. März und 23. August 1836 getretenen Näheren Erklärung Bestimmten ist die Erteilung einer ausdrücklichen Genehmigung beider Regierungen erforderlich, um ausnahmsweise die Aufhebung des Verbots der Errichtung von Gebäuden innerhalb der in Artikel 5 des am 2. Juli 1824 in Meppen unterzeichneten Grenz-Tractats zwischen dem Königreich der Niederlande und dem Königreich Hannover bezeichneten Entfernung zu beiden Seiten der gemeinsamen Grenze zu gewähren. Beide Regierungen gehen davon aus, dasz, unbeschadet des in dem am 25. September 1867 in Groningen geschlossenen Staatsvertrags zwischen dem Königreich der Niederlande und dem Königreich Preuzen und in den näheren Bestimmungen des Schluszprotokolls zu jenem Staatsvertrag Bestimmten, seit dem 9. Dezember 1971 die Beratung zwischen den beiderseitigen Provinzialbehörden über die Erteilung einer ausdrücklichen Genehmigung von beiden Regierungen als geführt angesehen wird und die Gewährung einer Ausnahme als für beide Seiten akzeptabel befunden angesehen wird.

Das Ministerium würde es begrüßen, wenn die Botschaft sich bereit fände, die vorstehend bezeichnete Übereinstimmung im Namen der Regierung der Bundesrepublik Deutschland zu bestätigen.

Das Ministerium der Auswärtigen Angelegenheiten des Königreichs der Niederlande benutzt diese Gelegenheit, die Botschaft der Bundesrepublik Deutschland erneut seiner ausgezeichnetsten Hochachtung zu versichern.“

Die Botschaft beehrt sich mitzuteilen, dasz die Regierung der Bundesrepublik Deutschland mit der in der Note des Ministeriums vertretenen Auffassung der Königlich Niederländischen Regierung

übereinstimmt. Sie benutzt diesen Anlasz, das Ministerium der Auswärtigen Angelegenheiten erneut ihrer ausgezeichnetsten Hochachtung zu versichern.

Den Haag, den 4. August 1975.

*An das
Ministerium der
Auswärtigen Angelegenheiten
Den Haag*

Van de op 21 maart/23 augustus 1836 te Hannover/'s-Gravenhage tot stand gekomen Verklaring betreffende artikel 5 van het onderhavige Grenstractaat is de tekst bekendgemaakt bij Koninklijk besluit van 29 september 1846 in *Stb.* 54, blz. 84 e.v.

Van de op 9 oktober/3 december 1846 te 's-Gravenhage/Hannover tot stand gekomen Nadere verklaring betreffende artikel 5 van het grenstractaat van 1824 is de tekst bekendgemaakt bij Koninklijk besluit van 29 januari 1847 in *Stb.* 2.

Van het op 25 september 1867 te Groningen tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Pruisen tot stand gekomen Verdrag tot wijziging van vroegere grenstractaten is de tekst bekendgemaakt bij Koninklijk besluit van 7 september 1868 in *Stb.* 125.

Zie voor een geschiedkundige beschrijving van de totstandkoming en de inhoud van de in artikel 1 van het onderhavige Tractaat genoemde grensverdragen, alsmede verwijzingen naar de vindplaats van die verdragen, W. A. F. Bannier: „De Landgrenzen van Nederland I. (tot aan den Rijn)”. Leiden, C. Kooyker, 1900.

Uitgegeven de *negenentwintigste* september 1975.

*De Minister van Buitenlandse Zaken,
M. VAN DER STOEL.*